

πλέκουσι τὸ κουκούλιον, ἐν ᾧ θέλει τελευτῇ ἢ εἰς χρυσκίδα μεταμόρφω-
σίς των.

Μεθ' ὅλας ὁμῶς τὰς βλάβας ταύτας τοῦ πομπευτοῦ ἐξάγεται καὶ πρα-
κτικῇ τις ὠφέλεια, διότι τὸ πτίλον τῆς φωλεᾶς αὐτοῦ χρησιμεύει πρὸς κα-
κασκευὴν μετάξης, ἥτις καὶ τοι χονδροειδῆς εἶναι ὁμῶς πολύτιμος διὰ τὸ
δυσπόριστον.

Ὁ φυσιοδίφης Ρεωμύρης γράφει τὰ ἑξῆς περὶ τῶν καρπῶν τοῦ πομπευ-
τοῦ. «Ἐπὶ μακρὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ ἐξοχῇ διαμονῆς μου διετήρησα ἐν τῷ
γραφείῳ μου κλάδον δρυὸς ἐφ' οὗ ἦτο φωλεὰ πομπευτῶν, εἶχον δ' οὕτω καθ'
ἐκάστην ὑπ' ὄψιν μου τὰ ἔντομα ταῦτα καὶ ἡδυνάμην ἀνέτως νὰ σπουδάζω
τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν. Τὰ φύλλα τῆς δρυὸς φυσικὰ ὥς ἐκ τῆς πολυκα-
ρίας ἐξηράνθησαν καὶ οἱ πομπευταὶ ἡδυνάτουσαν νὰ φάγωσιν αὐτὰ, ἐδοκίμασαν
δὲ νὰ μεταβῶσιν ἀλλαχοῦ πρὸς ἐπιζήτησιν τροφῆς καλλιτέρας. Κατ' ἀρχὰς
ἐξῆλθεν εἰς τῆς φωλεᾶς, δεύτερος τὸν ἠκολούθησε κατὰ πόδας, τρίτος τὸν
δεύτερον καὶ οὕτω μακρὰ σειρά ὁμοιάζουσα μὲ ὄφιν ἤρξατο βαδίζουσα ἡσύ-
χως καὶ ὑπακούουσα εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ πρώτου ὁδηγοῦ· ἴστατο οὗτος,
ὅλη ἡ σειρά ἴστατο, ἐπανελάμβανε τὴν πορείαν, πάντες ἐτίθεντο εἰς κίνησιν
καὶ τὸν ἠκολούθουν κατὰ πόδας. Ὅ,τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐγένετο, τοῦτο
καθ' ἐκάστην ἐξακολουθεῖ γιγνόμενον ἐν ταῖς φωλεαῖς τῶν πομπευτῶν ἅμα
τῷ ἡλίῳ δύνοντι.»

* M

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚΛΕΙΨΕΩΝ

Ἐκλειψιν καλοῦμεν τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἐκλείπει ἐπὶ τινὰ χρόνον τὸ φῶς
τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης. Καὶ τοῦ μὲν ἡλίου καὶ ἐκλείψεις συμβαίνουσιν, ὅταν
ἐπιπροσθῇ αὐτοῦ ἡ σελήνη, τῆς δὲ σελήνης ὅταν ἐμπέσῃ αὕτη εἰς τὸν
κῶνον τῆς σκιᾶς τῆς γῆς. Αἱ ἐκλείψεις συμβαίνουσι κατὰ τὰς συζυγίας τῆς
σελήνης καὶ τοῦ μὲν ἡλίου κατὰ τὴν νέαν σελήνην, τῆς δὲ σελήνης κατὰ
τὴν πανσέληνον.

Ἐὰν τὸ ἐπίπεδον τῆς περὶ τὴν γῆν τροχιάς τῆς σελήνης ἐταυτίζετο μετὰ
τοῦ ἐπιπέδου τῆς περὶ τὸν ἥλιον τροχιάς τῆς γῆς (τοῦ τῆς ἐκλειπτικῆς),
τότε κατὰ πάσαν νέαν σελήνην θὰ συνέβαιεν ἐκλειψις ἡλίου καὶ κατὰ πᾶ-
σαν πανσέληνον ἐκλειψις σελήνης. Αὐτὰ τὰ δύο ἐπίπεδα ὁμῶς δὲν ταυτίζον-
ται, ἀλλὰ τέμνονται ὑπὸ γωνίας 5° 9'. Ἡ εὐθεῖα γραμμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν
τέμνονται καλεῖται γραμμὴ τῶν δεσμῶν, δεσμοὶ δὲ τὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα
ἡ γραμμὴ αὕτη συναντᾷ τὴν οὐρανίαν σφαῖραν. Μόνον λοιπὸν ὅταν γίνεται
συζυγία περὶ ἓνα τῶν δεσμῶν, τότε γίνεται ἐκλειψις, διότι τότε τὰ τρία
σώματα, γῆ, ἥλιος καὶ σελήνη εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας γραμμῆς.

Ἐκ τῆς ιδιότητος ταύτης ἔλαβεν ἡ ἐκλειπτικὴ τὸ ὄνομά της, διότι ὅταν εὐρίσκεται εἰς αὐτὴν ἡ σελήνη κατὰ τὴν συζυγίαν γίνεται ἐκλειψις.

Ὅταν συμβῇ ἐκλειψις ἐνὸς τῶν δύο σωμάτων, συνήθως κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπομένην συζυγίαν ἐπακολουθεῖ ἐκλειψις τοῦ ἑτέρου σώματος. Οὕτω τὴν 27 Ἰουλίου (8 Αὐγούστου) τοῦ ἔτους 1877 θὰ συμβῇ ἐκλειψις ἡλίου (ἀόρατος παρ' ἡμῖν), κατὰ τὴν ἀμέσως δ' ἐπομένην συζυγίαν, δηλαδή κατὰ τὴν πανσέληνον, ἥτις θὰ ᾔηε τὴν 12/24 Αὐγούστου, θὰ συμβῇ ἐκλειψις σελήνης. Ὁ λόγος τῆς ἀκολουθείας ταύτης εἶναι ἀπλοῦς· ὅταν δηλαδή συζυγίαι γίνῃ περὶ ἓνα τῶν δεσμῶν, ἡ ἐπομένη θὰ γίνῃ περὶ τὸν ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον δεσμόν. Σπανιώτερον παρακολουθεῖ καὶ τρίτη ἐκλειψις, διότι αἱ συζυγίαι δὲν ἀπεμκρύνθησαν εἰσέτι ἀρκούντως τῶν δεσμῶν. Οὕτω τὴν προσεχῆ 26ην Αὐγούστου (7 Σεπτεμβρίου) τὰς δύο ἀνωτέρω μνημονευθείσας ἐκλείψεις θὰ ἐπακολουθήσῃ τρίτη ἐκλειψις, τοῦ ἡλίου, ἥτις δὲν θὰ ᾔηε ὁρατὴ παρ' ἡμῖν. Ἐνίοτε ὁμως δύναται νὰ συμβῇ ἐκλειψις ἡλίου, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ νὰ ἀκολουθήτῃ ἐκλειψις σελήνης.

Ἐν συνόλῳ ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς τῶν ἐκλείψεων κατ' ἔτος εἶνε δύο ἐκλείψεις ἡλίου, ὁ ἀνώτατος δὲ 6—7, ἐξ ὧν 4 τοῦ ἡλίου καὶ 2—3 τῆς σελήνης, ἢ σπανιώτερον 3 τοῦ ἡλίου καὶ 3 τῆς σελήνης. Τὸ συνηθέστερον γίνονται δύο τοῦ ἐνὸς ἀστρου καὶ δύο τοῦ ἄλλου. Αἱ ἐκ 1, 2 ἢ 3 ἐκλείψεων συγκείμεναι σειραὶ ἀπέχουσιν ἀλλήλων σχεδὸν ἑξ μηνῶν, ὅπως ἡ συζυγία συμβῇ πάλιν περὶ τὸν ἕτερον τῶν δεσμῶν.

Οἱ δεσμοὶ δὲν μένουσιν ἀκίνητοι εἰς δύο ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα σημεῖα τῆς ἐκλειπτικῆς, ἀλλ' ἐκτοπίζονται ἐπ' αὐτῆς, κινούμενοι ἐξ Α. πρὸς Δ. Ὁ χρόνος μεθ' οὗ οἱ δεσμοὶ ἀποκκθίστανται πρὸς τὰ αὐτὰ σημεῖα τῆς ἐκλειπτικῆς εἶνε 223 συνοδικαὶ μῆναι ἢτοι 18 ἔτη καὶ 10—11 ἡμέραι περίπου. Μετὰ τοσοῦτον λοιπὸν χρόνον καὶ αἱ συζυγίαι γίνονται πάλιν πλησίον δεσμοῦ, ὅθεν καὶ αἱ ἐκλείψεις ἐπανακυμβαίνουσιν. Ὑπάρχει λοιπὸν διὰ τὰς ἐκλείψεις περίοδος 18 ἐτῶν καὶ 10—11 ἡμερῶν, μεθ' ἧν ἐπαναλαμβάνονται, οὐχὶ ὁμως πᾶσαι ἀνεξαιρέτως, διότι ἡ ἀποκατάστασις δὲν εἶνε ἐντελής, ἀντικαθίστανται ὁμως ὑπὸ ἄλλων. Ἐπίσης καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐκλείψεως ἐν τῇ ἐπομένην δυνατὸν νὰ ᾔηε διάφορον.

Ἡ περίοδος αὕτη ἐγένετο γνωστὴ εἰς τοὺς Χηλδαίους δι' ἐμπειρικῶν παρατηρήσεων· βεβαίως δὲ αὐτῆς λαβὼν γνῶσιν Θαλῆς ὁ Μιλήσιος προεῖπε τὴν ἐκλειψιν ἡλίου, τὴν γενομένην κατὰ τὸν μεταξὺ Κροίσου καὶ Κύρου πόλεμον. Ἐν παρόδῳ εἰρήσθω ὅτι κατὰ τὰς ἐρεῦνας τοῦ Ζεχίου ἡ ἐκλειψις αὕτη ἐγένετο τῇ 28ῃ Μαΐου τοῦ 584 π. Χρ. κατὰ τὸ ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον (Zech astr. Untersuchungen über die wichtigeren von den alten erwähnten Finsternisse). Ἐν τῇ περιόδῳ λοιπὸν ταύτῃ συμβαίνουσιν 29 ἐκλείψεις σελήνης καὶ 41 ἐκλείψεις ἡλίου. Αὗται λοιπὸν δι' ὅλην τὴν γῆν εἶναι συχνότεραι ἐκείνων· ἐπειδὴ ὁμως ἡ τῆς γῆς ζώνη εἰς ἣν αἱ ἡλιακαὶ ἐκλείψεις εἶνε

ὁρατὶ εἶνε μικροτέρα τῆς ζώνης, εἰς ἣν εἶνε ὁρατοὶ καὶ τῆς σελήνης, αὐτὰ δὲ ἐνκ' ὠρισμένον τόπον εἶνε συχνότεραι. Ἐκ τούτου καὶ ἡ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ κύκλου τῶν 18 ἐτῶν καὶ 10 — 11 ἡμερῶν προρρήτις ἐκλείψεως τῆς σελήνης εἶναι δι' ὠρισμένον τόπον πολὺ ἀσφαλτετέρα τῆς προρρήτεως ἐκλείψεως ἡλιακῆς.

Τανῦν ὁμῶς ἡ ἐπιστήμη ἔχει λαμβυμένον ἀκριβῶς τὸ πρόβλημα τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἐκλείψεων τοῦ ἐνδὸς ἢ τοῦ ἄλλου τῶν δύο οὐρανίων σωμάτων. Δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν πότα ἐκλείψις τις ἐγένετο πρὸ χιλιῶν ἐτῶν ἢ μέλλει νὰ γίνῃ, μεθ' ὅλης τῆς ἀκριθείας δι' ἕκαστον τόπον τῆς θοῆς καὶ τοῦ τέλους αὐτῆς καὶ ὅλων αὐτῆς τῶν φάσεων. Ἡ ἀκρίβεια τανῦν εἶνε πολὺ ἐντελετέρα ἢ πρὸ τινῶν ἐτῶν ἕνεκα τῆς ἀκριθείας, ἣν παρέχουσι οἱ πίνακες τῆς φαινομένης κινήσεως τοῦ ἡλίου τοῦ Ἀρδερίεου, Ἀυσένου καὶ Ὀλουφσενίου καὶ οἱ πίνακες τῆς κινήσεως τῆς σελήνης τοῦ Ἀυσένου. Βεβαίως ἡ ἀκρίβεια δὲν εἶνε τοσαύτη ὅταν ἡ ἐποχὴ ᾖτε λίαν μακροκρυσμένη, πάντοτε ὁμῶς δι' ὅλα τὰ παρουσιάζόμενα ἐπιστημονικὰ ζητήματα.

Αἱ ἐκλείψεις ἢ τοῦ ἡλίου ἢ τῆς σελήνης δὲν παρουσιάζουσι πάντοτε τὰς αὐτὰς φάσεις, ἀλλ' εἰς ἄλλας μὲν ἐκλείπει μέρος εἰς ἄλλας δὲ τὸ ὅλον αὐτῶν. Ὅπως συμβῇ ὀλικὴ ἐκλείψις τοῦ ἡλίου δέον τὰ κέντρα τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου νὰ εὐρίσκωνται εἰς εὐθυγραμμίαν ἀπέναντι τοῦ τόπου, δι' ὃν ἡ ἐκλείψις εἶνε τοιαύτη, πρὸς τούτοις δὲ ἡ φαινομένη διάμετρος τῆς σελήνης νὰ ᾖτε μείζων τῆς τοῦ ἡλίου καὶ ἐκείνη μὲν ἔχει τιμὴν μεταξύ 35' καὶ 16', αὕτη δὲ μεταξύ. Ἡ διάρκεια τῆς ὀλικότητος δι' ἕνα τόπον ὑπὸ τὰς εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις εἶνε 7 περίπου λεπτῶν τῆς ὥρας. Ὅπως γίνῃ ὀλικὴ ἐκλείψις τῆς σελήνης, δέον αὕτη νὰ ἐμπέσῃ ὀλόκληρος εἰς τὸν σχετικῶς πρὸς αὐτὴν ἱκανῶς μέγαν κῶνον τῆς σκιᾶς τῆς γῆς, δύναται δὲ νὰ διαρρέτῃ ἡ ὀλικότης τῆς ἐκλείψεως ὑπὲρ τὴν $1\frac{1}{2}$ ὥραν.

Ἐκ τῶν ἐκλείψεων τοῦ ἡλίου ἔχουσι ἐπιστημονικὴν ἀξίαν ἰδίως αἱ ὀλικαί, διότι κατ' αὐτὰς μόνας φαίνεται ἡ καλούμενη λευκόσφαιρα, ἥτις εἶνε ἀτμόσφαιρα περιβάλλουσα εἰς ἱκανὸν ὕψος τὸν ἥλιον. Ἀλλοτε κατὰ τὰς ὀλικὰς αὐτοῦ ἐκλείψεις μόνον ἐξητάζοντο καὶ αἱ καλούμεναι προεξοχαί τοῦ ἡλίου ἀπὸ τοῦ 1868 ὁμῶς διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῆς μεθόδου τοῦ Ἰανσένου, αἱ προεξοχαί δύνανται νὰ παρατηρηθῶσι καὶ παρεκτὸς τῶν ὀλικῶν ἐκλείψεων. Αἱ τῆς σελήνης ἐκλείψεις ἢ μερικαὶ ἢ ὀλικαὶ δὲν ἔχουσι ἐπιστημονικὸν διάφορον, πλὴν τῶν ὑπὸ ἀρχαίων ἀναφερομένων, αἵτινες δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἐξακρίβωσιν χρονολογικῶν ἐποχῶν. Περίεργα δὲ κατὰ τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης εἶνε τὰ φαινόμενα, τὰ προξενούμενα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἀτμόσφαιρας τῆς γῆς.

Εἰς τὸν ὑπολογισμὸν δηλαδὴ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῶν ἐκλείψεων τῆς σελήνης ἡ διάμετρος τῆς σκιᾶς δέον νὰ ἀνέλκνῃται κατὰ ποσόν τι. Ἡ αὐξήσει αὕτη λαμβάνεται συνήθως ἴση πρὸς τὸ $\frac{1}{50}$ τῆς διαμέτρου τῆς σκιᾶς.

δὲν εἶνε ὁμῶς πράγματι ἡ αὐτὴ διὰ πάσης τᾶς ἐκλείψεως καὶ ἐπειδὴ προέρχεται ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς γῆς, δὲν δύναται νὰ ᾔηται ἀκριβῶς γνωστὴ ἐκ τῶν προτέρων καθόσον ἡ ἀτμόσφαιρα διαφόρως ἐπηρεάζει κατὰ τὴν διάφορον αὐτῆς κατὰστασιν. Ἐκ τούτου δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπολογισθῇ ἡ στιγμή τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῶν σεληνιακῶν ἐκλείψεων μετὰ τῆς αὐτῆς μεγάλης ἀκριθείας ὅπως εἰς τὰς ἡλιακὰς ἐκλείψεις.

Ἐτερον φαινόμενον προξενούμενον ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς γῆς εἶνε ὅτι ἡ σελήνη σκιαζομένη δὲν ἐκλείπει ὅλως. Αἰτία τούτου εἶνε ὅτι ἡλιακὸν φῶς ὀλόμενον ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, φωτίζει ἀμυδρῶς τὸν κῶνον τῆς σκιᾶς τῆς γῆς καὶ οὕτως ἡ σελήνη εὐρισκόμενη ἐντὸς αὐτοῦ δὲν εὐρίσκεται ἐν ὅλως σκοτεινῷ χώρῳ.

Τὰ ὀπτικὰ φαινόμενα τὰ παρουσιαζόμενα κατὰ τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης ποικίλουν κατὰ τὰς διαφόρους ἐκλείψεις, βεβαίως ἐκ τῆς διαφόρου καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς προξενούσης τὴν θλάσιν. Ὡς ἐκ τούτου δυνατόν νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἐρευνᾶν ταύτης καὶ συνεπῶς ἔχουσι σημασίαν τινά. Τὸ σύνολον ὁμῶς τῶν φαινόμενων εἶνε συνήθως τὸ αὐτό. Οὕτω κατὰ τὴν ἐκλείψιν τὴν γενομένην τῇ 15/27 Φεβρουαρίου ε. ε. κατὰ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ὁ χρωματισμὸς τοῦ σκιασθέντος μέρους ἦτο βαθύφαιος, μετὰ ἐλαφρᾶς ἀποχρώσεως ἐρυθρᾶς διὰ τὸν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου παρατηροῦντα. Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παρατηρήσεως τὸ μὲν ἄκρον τοῦ σκιασθέντος μέρους εἶχε κυανθὴν ἀπόχρωσιν τὸ δὲ λοιπὸν ὑπέρυθρον, ἐπαισθητὴν καὶ εἰς τὸν γυμνὸν ὀφθαλμόν. Καθόσον ἐκκλύπτετο μεῖζον μέρος τῆς σελήνης τὸ χρῶμα ἐκλινεν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὸ χαλκόχρουν, τὸ ἄκρον ὁμῶς πάντοτε μετὰ κυανθῆς ἀποχρώσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὀλικότητος ζώνη διήκουσα τὴν σελήνην ἦτο λίαν βαθύφαιος, ἐκ τῆς ἐντελεστεράς σκιάσεως τοῦ μέρους τοῦ κῶνου, εἰς τὸ ὅποιον ἡ ζώνη αὕτη εὐρίσκετο. Μετὰ τὴν ὀλικότητα πάλιν τὸ ἄκρον τῆς σκιᾶς πρὸς τὸ περρωτισμένον μέρος τοῦ δίσκου τῆς σελήνης εἶχε κυανθὴν ἀπόχρωσιν, ἐνῶ τὸ λοιπὸν ἦτο χαλκόχρουν· αἱ ἀποχρώσεις ὁμῶς αὐταὶ βαθμυδὸν ἐξηφανίζοντο καθόσον ἐπλησιάζε το τέλος τῆς ἐκλείψεως καὶ τὸ χρῶμα τοῦ μικροῦ ἐσκιασμένου μέρους ἐγίνετο φαῖον.

Κατ' ἄλλας πάλιν ἐκλείψεις ἡ ἐρυθρὰ ἀπόχρωσις εἶνε πλέον ζωηρὰ καὶ ἀνοιχτὴ, ἀναφέρονται ὁμῶς καὶ ἐκλείψεις, ὀλίγιστα ἄλλως, καθ' ἃς ἡ σελήνη ἐξέλειπεν ἐντελῶς.

Ἡ σκιά τῆς γῆς δὲν λήγει εἰς γραμμὴν εὐδιάκριτον διὰ τὸν μετ' ἀκριθείας παρατηροῦντα, ἀλλ' ὥσπερ ἔχουσιν λεπτοτάτας ἑσυχὰς καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐπὶ ῥοῆς τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς γῆς καὶ τῆς παρακλιᾶς. Ἐνεκα τούτου δὲν δύναται τις νὰ ἀντιληφθῇ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριθείας τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους ὅπως εἰς τὰς ἡλιακὰς ἐκλείψεις, καθ' ἃς ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν ὁ ὅλος σκοτεινὸς πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένος δίσκος τῆς σελήνης, τῆς ἐλευθέρας πάσης ἀτμοσφαίρας.

Τῆς παρασκευῆς τὰ ἔχνη φαίνονται πρὸ τῆς ἀρχῆς καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐκλείψεως ἐν εἴδει ὡς εἶπεν ἄχνοῦ. Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκλείψιν ἤρχισεν αὕτη, γινομένη ἐπαισθητὴ ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς διὰ τῆς σκιάς ἐκλείψεως.

Ἀξιοσημεῖωτον εἶνε τὸ 1877, διότι κατ' αὐτὸ πλὴν τριῶν ἐκλείψεων ἀράτων παρ' ἡμῖν, θὰ συμβῶσι δύο ἐκλείψεις σελήνης ἀμφότεραι ὀλιγαὶ καὶ ὀραταὶ παρ' ἡμῖν, μάλιστα δὲ καὶ λίαν μακραί. Ἡ ὀλιγότης τῆς τοῦ Φεβρουαρίου διήρκεσε 1 ὥραν καὶ 36 λεπτά, ἡ δὲ τῆς 11 (23) πρὸς τὴν 12 (24) Αὐγούστου θὰ διαρκέσῃ 1 ὥραν καὶ 45 λεπτά. Ἡ τοιαύτη ἐκλάλησις ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τοῦ ἔτους εἶνε πολὺ σπανία. Αἱ σπανιώτεραι πασῶν δι' ἓνα ὁρισμένον τόπον εἶνε αἱ ὀλιγαὶ ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου, αἵτινες κατὰ μέσον ὅρον ἐπαναλαμβάνονται ἀνὰ 150 ἔτη, ἡ δὲ μεγίστη διάρκεια αὐτῶν διὰ τὸν αὐτὸν τόπον εἶνε τὸ πολὺ 7 περίπου λεπτῶν.

Δ. Κ. ΚΟΚΚΙΑΒΣ.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΩΤΙΚΑ

ΥΠΟ

SIEGFRIED KÖPPER.

Β' ΕΟΡΤΗ ΕΝ ΚΕΤΙΓΝΗ

Ἡ ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ, μεγάλη ἐορτάσιμος ἡμέρα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἶναι συγχρόνως ἐν Μαυροβουνίῳ ἡ ἐπέτειος τῆς κρίσεως παρὰ τὸ Γράχιοδον μάχης. Ἀλλαχοῦ τοιαύτας ἐπετείας ἡμέρας ἐορτάζουσι διὰ στρατιωτικῶν παρατάξεων· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν ὑφίσταται μόνιμος στρατός· ἕκαστος εἶναι πολεμιστὴς ἀπὸ τοῦ 16 ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐφ' ὅσον χρόνον εἶναι ἀξιόμαχος, δὲν συμβαίνει δ' ἐν Μαυροβουνίῳ νὰ ἀποτρέπωνται οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν ἀρότρων αὐτῶν καὶ τῶν ἐστιῶν ἀπλῶς χάριν παιδείας. Διὰ τοῦτο ἀγχιπῶσι νὰ ἐορτάζωσιν οἱ οἱ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ, ὡς ἕκαστος πρέπον νομίζει.

Τὴν παραμονὴν τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν ὀγδόην ὥραν παρατίθεται μέγα δεῖπνον ἐν τοῖς ἀνακτόροις, ἐν μεγάλῃ στολῇ, ὡς προσέθεταν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις περιήρχετο τὴν πόλιν κομίζων πανταχοῦ αὐτοπροσώπως καὶ προφορικῶς τὴν πρόσκλησιν. Ὀλίγον πρότερον συναθροίζονται ἐν τῇ πλατείᾳ οἱ κύριοι Γερουσιασταί, Βοιβόδοι καὶ Σερδάραι, τὰ κάλλιστα αὐτῶν ἐνδύματα περιβεβλημένοι καὶ κακοσμημένοι διὰ πολλῶν μετκλήων, παρυσήμων καὶ ἀστέρων, ἐν οἷς πλεῖστα αὐστριακὰ καὶ ρωσικὰ παρὰσημα, καὶ, ὅπερ ἀξιοσημεῖωτον, πολλὰ τουρκικὰ, καὶ μετὰ τῶν προσκεκλημένων ξένων πορεύονται ἐν σώματι κατὰ τὴν ὁρισμένην ὥραν πρὸς τὸ ἡγεμονικὸν κατὰ-